

РЕШЕНИЕ

№ 533

гр. София, 21.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-1, в публично заседание на двадесет и седми март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Румяна Спасова

при участието на секретаря Славка Кр. Димитрова
като разгледа докладваното от Румяна Спасова Търговско дело № 20221100901930 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Предявен е иск с правно основание чл. 694 ТЗ.

Ищецът твърди, че предявява иск за установяване несъществуване на прието обезпечение и на приета в производството по несъстоятелност на „Х.Е.У“ АД привилегия на удовлетворяване по чл. 722, ал. 1, т. 1 ТЗ на вземания на „Ю.Б.“ АД в общ размер на 68 770,64 лева. Посочва, че Националната агенция за приходите е кредитор с приети по смисъла на чл. 693 ТЗ публични вземания в значителен размер в производството по несъстоятелност по т.д. № 7058/2016 г. на СГС и за нея съществува правен интерес да заведе иск на основание чл. 694, ал. 3 ТЗ за установяване несъществуване на горепосоченото обезпечение. Твърди, че видно от молбата на „Ю.Б.“ АД, вписани в Служба по вписванията – гр. Гоце Делчев под дв. вх. рег. № 760/04.03.2022 г.; Служба по вписванията – гр. Каварна под дв. вх. рег. № 403/11.03.2022 г.; Служба по вписванията – гр. Разлог под дв. вх. рег. № 975/09.03.2022 г. и Служба по вписванията – гр. Смолян под дв. вх. рег. № 479/04.03.2022 г., изброените в исковата молба договорни ипотеки са вписани наново – след изтичането на 10 годишния срок, определен от чл. 172, ал. 1 ЗЗД. Следователно, след като ипотеката е подновена след изтичането на 10-годишния срок от датата на вписването, същата е загубила своята противопоставимост срещу правата на третите лица, каквито в настоящия случай са и кредиторите на несъстоятелното дружество, които също се ползват и от действието на поставената обща възбрана върху недвижимите имоти на „Х.Е.У“ АД. Счита, че вписаните наново ипотеки са непротипоставими на Националната агенция за приходите като представител на държавата и кредитор в производството по несъстоятелност с публични вземания, предвид наложените по реда на ДОПК възбрани върху имоти, собственост на длъжника, върху които са учредени договорни ипотеки. Предвид изложеното иска да се постанови решение, с което да се признае несъществуването на следните приети обезпечения на вземания за разноси на „Юробнак България“ АД в общ размер на 68 770,64

лева, както следва: Нотариален акт за учредяване на договорна ипотека № 58, том I, рег. № 1061, дело № 54 от 2009 г. на нотариус М. И., с район на действие – РС Гоце Делчев; Нотариален акт за учредяване на договорна ипотека № 148, том IV, рег. № 1825, дело № 316 от 2009 г. на нотариус С.А., с район на действие – РС Каварна; Нотариален акт за учредяване на договорна ипотека № 30, том III, рег. № 1493, дело № 416 от 2009 г. на нотариус С. К. с район на действие – РС Разлог и Нотариален акт за учредяване на договорна ипотека № 56, том II, рег. № 2120, дело № 220 от 2009 г. на нотариус Н.К., с район на действие – РС Смолян, както и да се предвиди поредност на удовлетворяване по чл. 722, ал. 1, т. 7 ТЗ на горепосочените вземания. Претендира разноски.

Ответникът „Ю.Б.“ АД оспорва изцяло иска като неоснователен. Посочва, че е налице нормативно уредена възможност за повторно вписване на вече учредени ипотеки. Твърди, че противопоставимостта на общата възбрана върху недвижимите имоти на длъжника настъпва от вписването ѝ в нотариалните книги/имотния регистър, а в случая такова не е извършено. Счита, че предварителните обезпечителни мерки, наложени в полза на НАП извън производството по несъстоятелност, не могат да окажат влияние върху привилегията на вземания на друг кредитор на несъстоятелността.

Ответникът „Х.Е.У“ АД /в несъстоятелност/, редовно уведомен при условията на чл. 50, ал. 2 ГПК, не подава отговор на исковата молба.

Синдикът на „Х.Е.У“ АД /в несъстоятелност/ А. Г. К. изразява становище, че искът е неоснователен. Посочва, че вземането на кредитора „Ю.Б.“ АД е прието със Списък на предявените и приети вземания по чл. 685 ТЗ. Списъкът е одобрен с определение от 24.11.2017 г. по т.д. № 7058/2016 г. на СГС. Към момента на одобряване на списъка с приети вземания, вземането на кредитора „Ю.Б.“ АД е било обезпечено с учредените в полза на банката договорни ипотеки по горепосочените нотариални актове. Счита, че чл. 618 ТЗ ясно сочи, че кредиторът запазва в производството по несъстоятелност правата по дадено обезпечение. Веднъж прието като обезпечено с договорна ипотека в производството по несъстоятелност вземането следва да бъде удовлетворено именно така. Предвид изложеното счита, че искът следва да се отхвърли.

Съдът като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Не се спори, а същото се установява и от извършената от съда служебна справка по партидата на ответника, че с решение от 27.07.2017 г. по т.д. № 7058/2016 г. на Софийски градски съд, Търговско отделение, VI-18 състав е открито производство по несъстоятелност на „Х.Е.У“ АД и е определена начална дата на неплатежоспособност 02.06.2016 г.

Видно е от обявените в търговския регистър актове по партидата на „Х.Е.У“ АД, че ищецът е кредитор с приети по смисъла на чл. 693 ТЗ публични вземания.

Установява се, че с вписване под № 20220811152052 по партидата на „Х.Е.У“ АД е обявен изготвен от синдика списък на приети вземания на кредитори на дружеството, предявени в срока по чл. 688, ал. 3 ТЗ, в който е определена поредност на удовлетворяване на вземания на кредитора „Ю.Б.“ АД по чл. 722, ал. 1, т. 1 ТЗ в общ размер на 68 770,64 лева, представляваща разноски за вписване наново на следните договорни ипотеки, учредени от дружеството в полза на банката, а именно: 1/ Нотариален акт за учредяване на договорна ипотека № 58, том I, рег. № 1061, дело № 54 от 2009 г. на нотариус М. И., с район на действие – РС Гоце Делчев; 2/ Нотариален акт за учредяване на договорна ипотека № 148, том IV, рег. № 1825, дело № 316 от 2009 г. на нотариус С.А., с район на действие – РС Каварна; 3/ Нотариален акт за учредяване на договорна ипотека № 30, том III, рег. № 1493, дело № 416 от 2009 г. на нотариус С. К. с район на действие – РС Разлог и 4/ Нотариален акт за учредяване на договорна ипотека № 56, том II, рег. № 2120, дело № 220 от 2009 г. на нотариус Н.К., с район на действие – РС Смолян.

На основание чл. 690, ал. 1 ТЗ ищецът е подал възражение срещу определената в списъка поредност на вземанията на „Ю.Б.“ АД.

С определение от 07.10.2022 г. по т.д. № 7058/2016 г. на Софийски градски съд, Търговско отделение, VI-18 състав е оставено без уважение възражението на кредитора Национална агенция за приходите срещу горепосочения списък за приетата поредност на вземанията на „Ю.Б.“ АД и е одобрен без промяна списъкът, съставен на основание чл. 688, ал. 3 ТЗ и обявен на 07.10.2022 г. в търговския регистър по партидата на „Х.Е.У“ АД /в несъстоятелност/.

Искът по чл. 694 ТЗ е специален установителен иск, който може да бъде предявен от кредиторите и от длъжника, за защита на правото им да искат включване или изключване на вземане от списъка, одобрен от съда по несъстоятелността.

В разглеждания случай искът е предявен от кредитор Националната агенция за приходите, който възразява срещу предвидената поредност на вземания на „Ю.Б.“ АД, включени в списъка на приети вземания, предявени в срока по чл. 688, ал. 3 ТЗ в общ размер на 68 770,64 лева, представляващи разноски за вписване наново на договорни ипотеки, като счита, че привилегията, която следва да бъде определена е не по чл. 722, ал. 1, т. 1 ТЗ, а по чл. 722, ал. 1, т. 7 ТЗ.

От приетите доказателства и вписванията по партидата на „Х.Е.У“ АД се установява, че вземанията на кредитора „Ю.Б.“ АД са включени в списък на предявени и приети вземания по чл. 685 ТЗ, одобрени с определение от 24.11.2017 г. по т.д. № 7058/2016 г. на Софийски градски съд, Търговско отделение, VI-18 състав. Към момента на съставяне и одобряване на списъка вземанията на банката са обезпечени с учредените в полза на „Ю.Б.“ АД договорни ипотеки, както следва: 1/ Нотариален акт за учредяване на договорна ипотека № 58, том I, рег. № 1061, дело № 54 от 2009 г. на нотариус М. И., с район на действие – РС Гоце Делчев; 2/ Нотариален акт за учредяване на договорна ипотека № 148, том IV, рег. № 1825, дело № 316 от 2009 г. на нотариус С.А., с район на действие – РС Каварна; 3/ Нотариален акт за учредяване на договорна ипотека № 30, том III, рег. № 1493, дело № 416 от 2009 г. на нотариус С. К. с район на действие – РС Разлог и 4/ Нотариален акт за учредяване на договорна ипотека № 56, том II, рег. № 2120, дело № 220 от 2009 г. на нотариус Н.К., с район на действие – РС Смолян.

Оспорената в настоящото производство поредност са за вземания за разноски за подновяване на горещитираните договорни ипотеки, за което не се спори, че е направено от „Ю.Б.“ АД след изтичане на срока по чл. 172, ал. 1 ЗЗД.

Съгласно чл. 174, изр. 3 ЗЗД ипотека обезпечава вземането на кредитора за разноските за учредяването и подновяването ѝ, съдебните разноски и разноските по изпълнението. Доколкото вземането за разноски е акцесорно и в случая главното вземане е включено в списъка от 06.10.2017 г. като обезпечено, то правилно е определена поредността по чл. 722, ал. 1, т. 1 ТЗ.

В чл. 618, ал. 1 ТЗ е предвидено, че кредиторът запазва в производството по несъстоятелност правата по дадено обезпечение. В разглеждания случай след включване на вземанията с решение от 10.01.2018 г. дружеството е обявено в несъстоятелност и са вписани обща възбрана и заповед, в който случай, според практиката на ВКС, обективизирана в определение от 08.09.2021 г. по т.д. № 182/2020 г. на ВКС, I Т.О., не съществува задължение за кредитора да подновява вписването на обезпеченията си. Следователно при изтичане на десетгодишния срок от вписване на ипотека и при липса на подновяване по чл. 172, ал. 2 ЗЗД обезпеченият кредитор не може да загуби привилегията си в производството по несъстоятелност при приложение, че тази привилегия е посочена в списъка на приети вземания по чл. 693 ТЗ.

Предвид изложеното и изричната разпоредба на чл. 174 ЗЗД вземането за разноски за

подновяване на ипотеките също има поредност на удовлетворяване по чл. 722, ал. 1, т. 1 ТЗ, както и прието главното вземане на кредитора „Ю.Б.“ АД.

Няма спор, че ипотека може да се впише наново, ако е изтекъл десетгодишният срок на действие на вписването. В мотивите на Тълкувателно решение № 3/2018 г. от 17.03.2021 г. на ОСГТК на ВКС по тълк.д. № 3/2018 г. се прие, че когато въпреки изтичането на десетгодишния срок обезпеченото парично задължение или част от него продължава да съществува, кредиторът не може да бъде лишен от своето обезпечение, защото е пропуснал срока да поднови ипотека в срока по чл. 172, ал. 1 ЗЗД. Законът не го лишава от правото да впише наново същата ипотека, като тя ще бъде непротивопоставима само на другите кредитори, вписали преди това ипотека върху същия имот и на новите собственици, придобили имота преди новото вписване на ипотека. В разглеждания случай обаче нито се твърди, нито се установява да се вписани ипотеки преди подновяването им или да е осъществено прехвърляне на собствеността на имотите на трето лице.

Неоснователно е възражението на ищеца, че вписаните наново ипотеки не са му противопоставими, предвид наложените по реда на ДОПК възбрани върху имоти, собственост на длъжника, върху които са учредени договорни ипотеки. На първо място постановленията за налагане на предварителни обезпечителни мерки, на които се позовава Националната агенция за приходите са от 07.02.2017 г., към която дата главното вземане на „Ю.Б.“ АД е включено в списъка като обезпечено, предвид вписаните през 2009 г. ипотеки. На второ място, вписванията извършени от Националната агенция за приходите на предварителните обезпечителни мерки не създават привилегия по чл. 722, ал. 1, т. 1 ТЗ. Това е така, тъй като вписването по реда на Закона за особените залози запори представляват по своя характер обезпечителни мерки, а не обезпечения, каквито са залогът и ипотека. При съобразяване приложимите разпоредби на ДОПК /чл. 195 и сл./ може да се направи извод, че с наложените обезпечителни мерки се забранява на длъжника да извършва разпоредителни действия с определено имущество, като тези действия са непротивопоставими на другите кредитори /чл. 451 ГПК/. Целта на обезпечителните мерки е да обезпечат събирането на публичните задължения по реда на ДОПК, но от тях не възниква право на предпочително удовлетворяване на кредитора при осребряване на имуществото. В актуалната съдебна практика е преобладаващо становището, че във връзка със запора, вписан по реда на ЗОЗ, разпоредбата на чл. 722, ал. 1, т. 1 ТЗ не поражда в полза на обезпечения кредитор привилегия за предпочително удовлетворяване преди останалите кредитори, а урежда въпроса за предимството при конкуренция между различните способи за принудително изпълнение върху същото имущество, като вписването на насочването на изпълнение по реда на ГПК и ДОПК има за последица да осуети пристъпването към изпълнение от страна на заложния кредитор /чл. 32а ЗОЗ/. В този смисъл е определение № 519 от 15.11.2019 г. по т.д. № 515/2019 г. на ВКС, I Т.О., с което не е допуснато касационно обжалване на решение от 22.11.2018 г. по т.д. № 516/2018 г. на Апелативен съд Пловдив; определение № 252 от 19.04.2021 г. по т.д. № 552/2020 г. на ВКС, I Т.О., с което не е допуснато касационно обжалване на решение от 08.01.2020 г. по т.д. № 4548/2019 г. на Апелативен съд София; определение № 295 от 21.05.2021 г. по т.д. № 1585/2020 г. на ВКС, II Т.О., с което не е допуснато касационно обжалване на решение от 09.03.2020 г. по т.д. № 809/2019 г. на Апелативен съд Пловдив; определение № 60399 от 01.07.2021 г. по т.д. № 2171/2020 г. на ВКС, II Т.О., с което не е допуснато касационно обжалване на решение от 03.08.2020 г. по т.д. № 227/2020 г. на Апелативен съд Пловдив; влязло в сила решение № 189 от 01.04.2021 г. по т.д. № 157/2021 г. на Апелативен съд София и др. Ето защо изтъкнатите от ищеца доводи за наличие на привилегия за него по чл. 722, ал. 1, т. 1 ТЗ освен, че са неоснователни, същите са и неотнормирани към настоящия спор, доколкото предмет на преценка е наличие ли е основание за приемане вземането на „Ю.Б.“ АД с привилегия по чл. 722, ал. 1, т. 1 ТЗ, а не наличието на такава за Националната агенция за приходите.

Предвид изложените съображения следва да се приеме, че кредиторът „Ю.Б.“ АД не е

загубил качеството си на обезпечен кредитор и продължава да притежава ипотечно право и разносните за подновяване на ипотеките следва да са с привилегия по чл. 722, ал. 1, т. 1 ТЗ, както е възприето и от съда по несъстоятелността. Ето защо искът се явява неоснователен и подлежи на отхвърляне.

По отношение на разносните: Съгласно чл. 694, ал. 2 ТЗ държавна такса не е внесена предварително. С оглед изхода от спора ищецът следва да заплати държавна такса. Доколкото обаче предмет на иска е установяване привилегия на публични вземания, то по аргумент от чл. 84, т. 1 ГПК ищецът Националната агенция за приходите е освободен от заплащане на държавна такса.

Така мотивиран Софийски градски съд

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от **Националната агенция за приходите**, с адрес: гр. София, бул. „Княз *****, срещу „Х.Е.У“ АД /в несъстоятелност/, с ЕИК: *****, с адрес: гр. София, ул. „***** и „Ю.Б.“ АД, с ЕИК: *****, с адрес: гр. София, ул. „*****, при участието на **синдика А. Г. К.**, иск с правно основание чл. 694 ТЗ, с който ищецът иска да се признае за установено, че не съществува привилегия по чл. 722, ал. 1, т. 1 ТЗ на вземания на „Ю.Б.“ АД, включени в списъка на приети вземания в производството по несъстоятелност на „Х.Е.У“ АД по т.д. № 7058/2016 г. на Софийски градски съд, Търговско отделение, VI-18 състав, предявени в срока по чл. 688, ал. 3 ТЗ в общ размер на 68 770,64 лева, представляващи разноси за вписвания наново на договорни ипотeki, а същите следва да с поредност на удовлетворяване по чл. 722, ал. 1, т. 7 ТЗ.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски градски съд: _____